

VERTROUWELIJK

Aan het Algemeen Bestuur en de Directie
van de gemeenschappelijke regeling
Regionale Brandweer Hollands Midden
T.a.v. de heren E.H. Breider en A.P. Kraak
Rooseveltstraat 4a
2321 BM LEIDEN

Datum	Behandeld door	Ons kenmerk
10 juni 2009	B.W. Drinkwaard RA	103.242/012-lp
Onderwerp		Uw kenmerk
Rapport van bevindingen jaarrekening 2008		

Geacht algemeen bestuur, geachte directie,

Wij hebben de controle van de jaarrekening 2008 van uw gemeenschappelijke regeling Regionale Brandweer en GHOR Hollands Midden (hierna: RB en GHOR HM) afgerond. In dit rapport behandelen wij de bevindingen inzake de jaarrekeningcontrole.

De indeling van onze brief is als volgt:

1. Opdracht en reikwijdte controle	2
1.1. Opdracht	2
1.2. Accountantsverklaring	3
1.3. Onafhankelijkheid	3
1.4. Frauderichtlijn	3
1.5. Overige dienstverlening	4
2. Regionalisering brandweerkorpsen	4
3. Jaarrekening 2008	5
3.1. Uitkomsten 2008	5
3.2. Kwaliteit verslaggeving (informatiewaarde jaarrekening)	5
3.3. Personeelskosten	5

2

10 juni 2009

103.242/012-lp

4. Rechtmatigheid	6
4.1. Algemeen	6
4.2. Begrotingsrechtmatigheid	6
5. Ten slotte	7

Bijlage: SiSa-foutentabel

1. Opdracht en reikwijdte controle

1.1. Opdracht

U heeft ons opdracht verleend tot controle van de jaarrekening over 2008 van de RB en GHOR HM. Wij hebben onze controle verricht overeenkomstig in Nederland algemeen aanvaarde richtlijnen met betrekking tot controleopdrachten en het Besluit accountantscontrole provincies en gemeenten (hierna: BAPG). Volgens genoemde richtlijnen en dit besluit dient onze controle zodanig te worden gepland en uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening 2008 geen onjuistheden van materieel belang bevat. Onderdeel van de controlewerkzaamheden vormt daarbij de beoordeling van opzet, bestaan en werking van de administratieve organisatie en de daarin opgenomen maatregelen van interne controle (AO/IC), voor zover dit noodzakelijk is om een oordeel te kunnen vormen over de jaarrekening als geheel.

Bij het uitvoeren van onze werkzaamheden baseren wij ons veelal op deelwaarnemingen. Hierdoor is het niet onmogelijk dat niet alle onjuistheden worden ontdekt die bij een meer diepgaand en/of specifiek onderzoek wel zouden worden ontdekt.

Onze controle van de jaarrekening omvat een interim-controle en een eindejaarscontrole. Naar aanleiding van de interim-controle hebben wij u onze bevindingen en aanbevelingen over de opzet en werking van de AO/IC reeds via de management-letter 2008 en een extra management-letter over het financieel beheer van de gemeenschappelijke meldkamer (GMK) onder de aandacht gebracht.

De eindejaarscontrole richt zich met name op de betrouwbaarheid van de jaarrekening. Hierbij wordt onder meer aandacht gegeven aan niet-systematische verwerkte mutaties (bijvoorbeeld eenmalige transacties zoals de verwerking van de investeringen en lasten inzake de gemeenschappelijke meldkamer), de waardering van balansposten en de naleving van de verslagleggingsregels in de jaarrekening.

1.2. Accountantsverklaring

Bij de door het dagelijks bestuur opgestelde jaarrekening 2008 hebben wij op 2 juni 2009 een goedkeurende accountantsverklaring afgegeven voor het aspect getrouwheid en voor het aspect rechtmatigheid. Er resteren naar aanleiding van onze controle geen ongecorrigeerde fouten en onzekerheden.

De goedkeuringstolerantie bedraagt voor uw jaarrekening 2008 afgerond € 206.000 (1% van de totale lasten) voor fouten en € 617.000 (3% van de totale lasten) voor onzekerheden.

Met ingang van 2004 dienen wij conform het Besluit accountantscontrole provincies en gemeenten, hetgeen ook voor gemeenschappelijke regelingen van toepassing is, bij de jaarrekening naast het getrouwheidsoordeel ook een oordeel te geven inzake rechtmatigheid.

In hoofdstuk 4 gaan wij nader in op het onderwerp rechtmatigheid.

1.3. Onafhankelijkheid

De Europese Gemeenschap heeft een aantal richtlijnen opgesteld voor de onafhankelijkheid van de accountant. Deze richtlijnen zijn vastgelegd in 'Statutory Auditors' Independence in the EU, a Set of Fundamental Principles'. Het Koninklijk Nederlands Instituut van Registeraccountants (NIVRA) heeft deze richtlijnen vrijwel volledig en onverkort overgenomen. De nieuwe onafhankelijkheidsregels geven beperkingen aan de relatie tussen de controlerende accountant (financieel, commercieel en persoonlijk) en zijn controlecliënt en geven ten aanzien van een aantal diensten beperkingen aan voor de mogelijkheden om deze diensten aan controlecliënten te verlenen.

Wij zijn van mening dat door ons bij de controle van de jaarrekening van de RB en GHOR HM is voldaan aan de eisen van de nieuwe onafhankelijkheidsregels van het Koninklijk NIVRA.

1.4. Frauderichtlijn

Het NIVRA heeft een richtlijn voor de accountantscontrole (COS 240) uitgebracht over de verantwoordelijkheid van de accountant voor de inachtneming van fraude in het kader van de opdracht tot controle van de jaarrekening. Deze richtlijn is gebaseerd op internationale standaarden.

Alhoewel de richtlijnen zich concentreren op de verantwoordelijkheden van de accountant met betrekking tot fraude of onjuistheden in dit kader, berust de primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude en onjuistheden bij zowel het bestuur als de directie van een organisatie. Onze controlewerkzaamheden zijn niet specifiek gericht op het ontdekken van fraude.

Bij de planning en uitvoering van de controlewerkzaamheden, als ook bij het evalueren van en het rapporteren over de controlebevindingen, dient de accountant het risico te beoordelen dat de jaarrekening als gevolg van fraude of onjuistheden afwijkingen van materieel belang zou kunnen bevatten en het risico van verduistering van activa te beoordelen. De primaire factor die fraude van onjuistheden onderscheidt, is of de onderliggende handeling die geresulteerd heeft in de afwijking in de jaarrekening opzettelijk of onopzettelijk was.

De accountant dient volgens COS 240 bij de controle van de jaarrekening een aantal specifiek genoemde procedures, waaronder het beoordelen van voorafgaande journaalposten en het bespreken van specifieke interne controlemaatregelen met de directie, uit te voeren. Bij onze controle van de jaarrekening 2008 van de RB en GHOR HM zijn op basis van onze werkzaamheden geen aanwijzingen van fraude gebleken die wij moeten melden.

1.5. Overige dienstverlening

Onze werkzaamheden voor de RB en GHOR HM zijn onder te verdelen in controlegerelateerde diensten en adviesdiensten. In de volgende tabel zijn de door Deloitte geleverde diensten in het verslagjaar 2008 aangegeven:

Controlegerelateerde diensten
<ul style="list-style-type: none">• Controle jaarrekening 2008 (inclusief deeljaarrekening 2007 GMK "wit")
Adviesdiensten
Geen

Wij concludeerden dat in 2008 voldoende waarborgen aanwezig waren voor de benodigde onafhankelijkheid in de controleopdracht.

2. Regionalisering brandweerkorpsen

In de afgelopen jaren is op ambtelijk en bestuurlijk niveau intensief verder gesproken en zijn concrete voorbereidingen getroffen om te komen tot een regionalisering van de huidige (lokale) brandweerkorpsen binnen uw gemeenschappelijke regeling. Het bij elkaar brengen van de lokale brandweerkorpsen zal naar verwachting een aantal operationele en financiële voordelen met zich meebrengen. Inmiddels hebben de gemeenteraden van de meeste gemeenten zich uitgesproken vóór de regionalisering per 1 januari 2010.

In de komende maanden van 2009 zal dus veel moeten worden geïnvesteerd om de integratie vorm te geven c.q. verder uit te bouwen. Wellicht ten overvloede onderstrepen wij het belang om ook tijdig de noodzakelijke aanpassingen in de administratieve organisatie en interne controle door te voeren, zodat daarmee de basis aanwezig is om de betrouwbaarheid van de informatievoorziening te kunnen waarborgen. Momenteel is reeds een voorlopig “programma van eisen” voor de financiële applicatie voorbereid.

3. Jaarrekening 2008

3.1. Uitkomsten 2008

Zoals uit de jaarrekening 2008 blijkt is het saldo van baten en lasten over 2008 € 752.000 positief en bestaat uit een voordelig saldo op het programma Brandweer van € 547.000 en een voordelig saldo op het programma GHOR van € 205.000. In de toelichting op de programma-rekening zijn de oorzaken van het voordelig saldo in relatie tot de begroting aangegeven.

3.2. Kwaliteit verslaggeving (informatiewaarde jaarrekening)

De jaarverslaggeving 2008 van RB en GHOR HM maakt een verzorgde indruk. Het jaarverslag en de jaarrekening zijn met elkaar verenigbaar en de wettelijke verslagleggingsregels (het BBV) zijn goed nageleefd.

Wél merken wij als verbeterpunt op dat de in de paragraaf Weerstandsvemogen aangegeven risico's nog financieel gekwantificeerd moeten worden, waarna deze vervolgens afgezet kunnen worden tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. Inmiddels is in 2008 een conceptnota Reserves opgesteld waarin een visie op de weerstandscapaciteit in algemene zin is uitgewerkt. Momenteel is via een “vragenlijst risicomatrix” een eerste aanzet gegeven om te komen tot een integrale risico-inschatting voor uw gemeenschappelijke regeling.

3.3. Personeelskosten

Uw gemeenschappelijke regeling heeft voor het jaar 2008 met de gemeente Leiden een dienstverleningsovereenkomst met betrekking tot het verrichten van werkzaamheden met betrekking tot de personeels- en salarisadministratie. Omdat wij bij onze controle gedeeltelijk hierop steunen hebben wij conform vorig jaar de accountant van de gemeente Leiden gevraagd om een vragenlijst in te vullen aangaande de door hen uitgevoerde werkzaamheden inzake de personeels- en salarisadministratie. Inmiddels hebben wij de vragenlijst ingevuld retour ontvangen. Hieruit blijken geen bijzonderheden.

Wij hebben verder geen opmerkingen naar aanleiding van de door ons uitgevoerde werkzaamheden, die wij u zouden moeten melden.

4. Rechtmatigheid

4.1. Algemeen

Met ingang van 2004 dienen wij conform het Besluit accountantscontrole provincies en gemeenten (BAPG), hetgeen ook voor gemeenschappelijke regelingen van toepassing is, bij de jaarrekening een oordeel te geven inzake rechtmatigheid. Onder rechtmatigheid wordt in algemene zin verstaan het voldoen aan de van toepassing zijnde wet- en regelgeving. Deze regelgeving kan zowel intern als extern zijn opgesteld. In het kader van de controle van de jaarrekening dienen wij met name aandacht te besteden aan de wet- en regelgeving die betrekking heeft op financiële transacties (de zogenoemde “financiële rechtmatigheid”).

Op 11 december 2008 is het normenkader voor de financiële rechtmatigheidscontrole door uw algemeen bestuur vastgesteld. Het normenkader voldoet aan de daaraan te stellen eisen.

4.2. Begrotingsrechtmatigheid

Bij de RB en GHOR HM is sprake van drie programma's. Bij het programma Brandweer worden de begrote lasten (na wijziging) overschreden met € 1.422.000 en bij het programma GMK bedraagt de overschrijding van de lasten € 1.057.000. Daarnaast zijn de begrote lasten van het Veiligheidsbureau in zeer beperkte mate overschreden.

Zoals in uw Controleprotocol voor de accountantscontrole 2008 is aangegeven behoeven kostenoverschrijdingen niet mee te wegen in het rechtmatigheidsoordeel indien de hogere lasten passen in het beleid van de gemeenschappelijke regeling en indien deze overschrijdingen worden gecompenseerd door direct samenhangende hogere baten en goed zijn toegelicht in de jaarrekening. Wij leiden uit de toelichting op de Programmarekening af dat aan deze voorwaarden is voldaan. Voor een nadere toelichting verwijzen wij u naar de toelichting op de programmarekening 2008.

7

10 juni 2009

103.242/012-lp

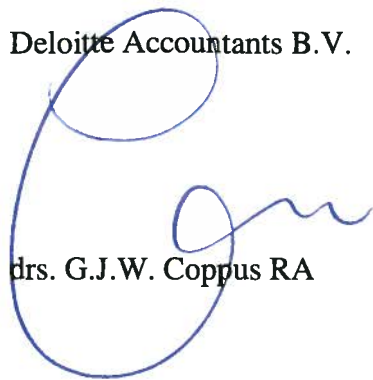
5. Ten slotte

Wij vertrouwen erop dat wij met deze rapportage een zinvolle bijdrage leveren aan de bestuurlijke behandeling van de jaarrekening.

Tevens zijn wij graag bereid tot het geven van nadere toelichting op de in dit rapport opgenomen bevindingen en aanbevelingen.

Met vriendelijke groet,

Deloitte Accountants B.V.

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'G.J.W. Coppus', written over the printed name.

drs. G.J.W. Coppus RA

Bijlage Sisa-foutentabel

Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout / onzekerheid
Doeluitkering bestrijding van rampen en zware ongevallen (BDUR)-BZK (regeling 6)	n.v.t.	nihil	n.v.t.
Externe veiligheid (regeling 22B)	n.v.t.	nihil	n.v.t.